

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 6Csp/201/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117227739
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2019:5117227739.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudcom Mgr. Andrejom Kekelym v spore žalobcu: M. Š., C.. XX.XX.XXXX, D. S. I. C. B., Š. L. O., proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s. so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Goliašová Gabriela s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o určenie neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere, takto

rozhodol:

Určuje, že:

- zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorená ako súčasť úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX medzi žalobcom a žalovaným dňa 04.10.2012 je neplatná a
- dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená ako súčasť úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX medzi žalobcom a žalovaným dňa 04.10.2012 je neplatná.

Žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 26.09.2017 doručenou Okresnému súdu Žilina dňa 06.10.2017 proti žalovanému domáhal rozhodnutia súdu, ktorým by bolo určené:

- že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorená ako súčasť úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX medzi žalobcom a žalovaným dňa 04.10.2012 je neplatná a
- že dohoda o zrážkach zo mzdy zakotvená v úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným dňa 04.10.2012 za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovaného je neplatná.

2. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že medzi ním a žalovaným došlo dňa 04.10.2012 k uzatvoreniu Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mu bol poskytnutý viazaný úver na nákup elektroniky. Úverová zmluva bola zároveň Zmluvou o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej bol klientovi poskytnutý revolvingový úver č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“). Súčasťou Úverovej zmluvy bolo totiž vyhlásenie, navyše napísané malým, až nečitateľným písmom: „Spoločnosť a klient podpismi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru na základe ktorej je klient oprávnený čerpať úver prostredníctvom platobnej karty.“. Predmetná Zmluva je v zmysle ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezpochyby spotrebiteľskou zmluvou. Je toho názoru, že pri uzatváraní Zmluvy došlo k porušeniu ust. § 40 ods. 1 a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v dôsledku čoho je Zmluva neplatná. Ďalšie obligatórne náležitosti, ako je výška úverového rámca, výška splátky, úroková sadzba, či hodnota RPMN v Zmluve úplne absentujú. Ako vyplýva z ust. § 3 Hlavy 8 Úverových podmienok, Zmluva o RÚ sa stáva platbou podpisom Úverovej zmluvy. Z uvedeného vyplýva, že už v čase podpisu Úverovej zmluvy, mala Zmluva obsahovať všetky obligatórne náležitosti. S odkazom na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici spis. zn. 15Co/535/2015 zo dňa 12.04.2017 žalobca ďalej argumentoval tým, že v prípade uzatvorenej Zmluvy nemožno hovoriť o existencii platného úverového vzťahu medzi ním a žalovaným, ale naopak o hrubom porušovaní práv na ochranu spotrebiteľa, ktoré

bude pokračovať až do okamihu platného rozhodnutia súdu. Je totiž jasné, že ak si klient - spotrebiteľ ide do predajne kúpiť elektroniku, nemá vôľu zároveň uzatvárať aj zmluvu o revolvingovom úvere. Ak by žalovaný postupoval pri poskytovaní úverov s odbornou starostlivosťou, aj zmluva o revolvingovom úvere mala byť postavená na roveň zmluvy o viazanom spotrebiteľskom úvere, a nie zakomponovaná do textu, navyše napísaná miniatúrnym písmom. Spotrebiteľ vlastne ani nemá možnosť zmluvu o revolvingovom úvere neuzatvoriť. Nepopiera, že prostredníctvom kreditnej karty čerpal od žalovaného finančné prostriedky, no nemá vedomosť ani o výške ním čerpaných finančných prostriedkov, ani o sume, ktorú žalovanému za účelom úhrady svojho záväzku uhradil. V Úverovej zmluve je zároveň zakotvená aj neprijateľná podmienka, a to dohoda o zrážkach zo mzdy v znení: „Spoločnosť a klient podpísi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú dohodu o zrážkach zo mzdy.“. Uvedené dojednanie je súčasťou formulárovej zmluvy, ktorú predkladá žalovaný na podpis všetkým svojim klientom bez rozdielu a bez toho, aby mali možnosť dohodu neuzavrieť. Nie je individuálne dojednaná a navyše je napísaná malým, až nečitateľným písmom a nenapĺňa zákonné požiadavky uvedené v ust. § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z., ktoré ustanovenie sa v zmysle rozsudku Krajského súdu v Prešove spis. zn. 6Co/44/2017 zo dňa 27.04.2017 použije aj na právne vzťahy pred nadobudnutím účinnosti novely zákona o ochrane spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené zastáva názor, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, tak pre neprijateľnosť, ako aj pre rozpor s ust. § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. Navyše Dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje pohľadávku veriteľa, na ktorú nemá veriteľ vzhľadom na neplatnosť Zmluvy nárok (t. j. pohľadávku vrátane príslušenstva). Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Žalovaný, napriek tomu, že je subjektom opakovane poskytujúcim spotrebiteľské úvery, porušil svoje povinnosti stanovené zákonom č. 129/2010 Z. z., ako aj Občianskym zákonníkom, čoho dôsledkom je, že nedošlo k platnému uzatvoreniu Zmluvy o revolvingovom úvere. Ďalej žalobca odôvodňoval svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení, čo súd s ohľadom na závery uvedené v odseku č. 47 odôvodnenia tohto rozsudku nepovažuje za potrebné uvádzať..

3. Žalovaný sa k žalobe a jej prílohám, ktoré mu boli doručené riadne do vlastných rúk, písomne vyjadril podaním zo dňa 01.12.2017. V tomto podaní uviedol, že sa nestotožňuje s tvrdením žalobcu, že sporná zmluva o revolvingovom úvere nebola platne dojednaná a neobsahuje obligatórne náležitosti, ktoré vyžaduje zákon č. 129/2010 Z. z. Revolvingový úver bol uzatvorený v rámci úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX a žalobca s jeho uzatvorením súhlasil, čo potvrdil svojim podpisom. Pokiaľ žalobca mal nejaké výhrady voči tomuto ustanoveniu uvedenému v zmluve, prípadne, ak s uvedeným ustanovením nesúhlasil, mal možnosť prípadný nesúhlas vyznačiť v zmluve krížikom. Zo strany žalobcu avšak k žiadnej výhrade pri podpisovaní úverovej zmluvy nedošlo. V súvislosti s uzatvorením revolvingového úveru je potrebné uviesť, že žalobca síce podpisom zmluvy, ako je v nej uvedené, uzatvára zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru (čerpanie úveru prostredníctvom platobnej karty), ale na jej vznik, resp. účinnosť sa vyžaduje ďalší úkon, a to aktivácia karty, ktorá v prípade záujmu a splnenia podmienok, bude žalobcovi poskytnutá. Je teda na dobrovoľnom rozhodnutí žalobcu, či z jeho strany dôjde k aktivácii karty a tým pádom k čerpaniu úveru alebo nie. Revolvingový úver uzatvorením zmlúv nebol v žiadnom prípade klientovi nanútený. Bolo len na jeho slobodnom rozhodnutí, či vznikne. Žalobca túto možnosť využil a z jeho strany došlo k aktivácii karty a čerpaniu finančných prostriedkov z nej. Z toho vyplýva, že revolvingový úver len samotným uzatvorením predmetnej zmluvy nevznikol, resp. nenadobudol účinnosť. Žalobca vo svojej žalobe uviedol, že z ust. § 3 Hlavy 8 úverových podmienok vyplýva, že zmluva o revolvingovom úvere sa stáva platnou podpisom úverovej zmluvy, avšak nedokončil vetu, ktorá pokračuje, že účinnou sa stáva aktiváciou karty. Klient bol oprávnený čerpať poskytnutý úver, nie však povinný, čo vyplýva aj z jednotlivých ustanovení. K revolvingovému úveru je potrebné dodať, že ide o dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver. Držiteľ revolvingového úveru má k dispozícii finančné prostriedky vo výške dohodnutého úverového rámca. Termín „revolvingový“ znamená po slovensky „obnovujúci sa“. Pri tomto type úveru je obnoviteľná finančná rezerva. S každou uhradenou mesačnou splátkou „klient sporí“ čiastku, ktorú si v prípade potreby môže opäť požičať, a to bez akýchkoľvek zbytočných „papierovačiek“. Žalobca ako klient mal všetky podstatné informácie o poskytnutom revolvingovom úvere, uvedené v úverových zmluvných podmienkach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a ktorých prevzatie potvrdil podpisom zmluvy. Podpisom úverovej zmluvy potvrdil, že bol s nimi riadne oboznámený, jednotlivým ustanoveniam porozumel, sú preňho

dostatočne určité a zrozumiteľné a súhlasí byť nimi viazaný. Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru je upravená na strane 2, v Hlave 8 v úverových zmluvných podmienkach, na ktorú nadväzuje aj Hlava 9 až 14. Vzhľadom na charakter revolvingového úveru, t. j. skutočnosť, že zmluvné strany nemôžu vedieť a ani nevedia pri uzatváraní zmluvy určiť kedy a koľko z úveru bude čerpané, nie je možné presne stanoviť výšku poskytnutého úveru, pretože pri takomto type úveru sa zásadne definuje len výška úverového rámca, ktorá v tomto prípade bola individuálne dojednaná vo výške 500 eur. Pokiaľ ide o výšku RPMN, ktorá podľa názoru žalobcu v zmluve absentovala, výšku RPMN nie je možné pri revolvingovom úvere určiť, pretože sa úver čerpá a dopĺňa a tak sa menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Čo sa týka rozkladu splátok, vzhľadom na charakter revolvingového úveru zastáva názor, že pri danom type úveru nie je teda možné stanoviť splátkový kalendár s rozkladom splátok vopred, nakoľko klient má stanovený úverový rámec a je len na jeho rozhodnutí, koľko z neho mesačne na svoju spotrebu vyčerpá. Okrem toho žalobca je každý mesiac informovaný o výške dlžnej sumy, o výške aktuálnej sumy na čerpanie, o týždennom limite a podobne. Žalovaný dal zároveň v kontexte s už uvedeným do pozornosti súdu rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 zo dňa 09.11.2016. Ďalej sa žalovaný vyjadril, že dohoda o zrážkach zo mzdy je bežným mechanizmom na zabezpečovanie záväzkov, typicky využívaným najmä v bankovom sektore pri zabezpečovaní peňažných záväzkov z úverov a pôžičiek. Ustanovenia Občianskeho zákonníka aprobujú uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy už pri vzniku záväzku a nie až pri vzniku dlhu. Zákon vyžaduje na platnosť dohody o zrážkach zo mzdy len dve podmienky a to písomnú formu a skutočnosť, že zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Uvedené ustanovenie neobsahuje žiadne ďalšie podmienky, ktorých nesplnenie by malo za následok neplatnosť takejto dohody. Ponecháva účastníkom zmluvného vzťahu voľnosť pokiaľ ide o obsahovú stránku dohody a taktiež aj formu v tom zmysle, že dohoda o zrážkach zo mzdy môže byť vo forme samostatnej dohody alebo môže byť aj súčasťou iného (hlavného) právneho vzťahu ako forma určitého zabezpečovacieho inštitútu (tzv. akcesorický vzťah). Úpravu dohody o zrážkach zo mzdy zahŕňa aj ust. § 5a ods. 1 písm. a) zákona č.250/2007 Z. z., ktorého účinnosť však nastala až od 01.05.2014. V zmysle tohto ustanovenia je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. V právnom poriadku SR platí zásada zákazu retroaktivity, preto považuje aplikáciu právnych predpisov účinných neskôr ako došlo k uzatvoreniu úverovej zmluvy a aj dohody o zrážkach zo mzdy za neaplikovateľné na daný prípad. K dodržaniu písomnej formy dohody žalovaný uviedol, že strany sporu uzavreli dňa 04.10.2012 písomnou formou úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. Tento fakt je nesporný. Ako výslovne vyplýva z textu listiny úverovej zmluvy, nachádza sa na nej aj prehlásenie žalobcu a žalovaného, že svojimi podpismi vyjadrujú súhlas aj s uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobca zmluvu bez akejkoľvek výhrady týkajúcej sa ustanovenia upravujúceho dohodu o zrážkach zo mzdy podpísal. Takto prejavená vôľa žalobcu jednoznačne preukazuje, že žalobca sám na základe vlastného rozhodnutia súhlasil s uzavretím dohody o zrážkach zo mzdy. Pokiaľ žalobca ustanoveniam zmluvy nerozumel, nemal ich podpisovať alebo si ich mal nechať žalovaným bližšie vysvetliť. Skutočnosť, že by žalobca jednotlivým ustanoveniam úverovej zmluvy nerozumel vo svojej žalobe ani nenamieta. Na základe uvedených skutočností má za to, že písomná forma dohody o zrážkach zo mzdy bola dodržaná. Pokiaľ ide o rozsah zrážok, ich úprava je zahrnutá v Hlave 6 § 1 úverových zmluvných podmienok. Platnosť takejto dohody je podmienená skutočnosťou, že zrážky takto dohodnuté nesmú byť väčšie, ako by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. S ohľadom na znenie ustanovení § 70 a nasl. zákona č. 233/1995 Z. z. v platnom znení, nie je výška dohodnutých zrážok dohodou o zrážkach zo mzdy a z iného príjmu vyššia, ako by bola pri výkone rozhodnutia. Má za to, že dohoda o zrážkach zo mzdy, tak ako je uvedená v úverovej zmluve, má všetky zákonom predpísané náležitosti. Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je žiadnym jednostranným diktátom zo strany žalovaného. Pri uzatváraní úverovej zmluvy žalobca presne vedel, akú výšku budú predstavovať prípadné zrážky zo mzdy v zmysle zmluvy ...mesačná zrážka zo mzdy vo výške dvojnásobku pravidelnej mesačnej splátky... (výška mesačnej splátky je 4% z dlžnej čiastky, ktorá mu bola každý mesiac oznamovaná aj vo výpisoch z účtu, takže žalobca presne vedel v akej výške sa budú zrážky zo mzdy realizovať). Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je štandardným právnym inštitútom upraveným v Občianskom zákonníku, ktorý sa bežne v čase uzatvorenia úverovej zmluvy využíval na zabezpečenie pohľadávok. Slovenská republika je zvrchovaný právny štát, ktorý poskytuje právnú istotu na základe dodržiavania právnych noriem a rovnako zásady zákazu retroaktivity. Pokiaľ by si každý vyhodnocoval právne normy podľa toho, ako mu to vyhovuje, bez ohľadu na platnosť a účinnosť jednotlivých právnych predpisov, nie je zrejmé, na akých právnych základoch by sa podarilo štát zachovať. Postavenie poskytovateľa úveru voči dlžníkovi v úverovom vzťahu je značne nevýhodnejšie, práve s ohľadom na skutočnosť, že on plní vopred, pričom dlžník plní spravidla v splátkach počas

dlhšieho časového obdobia. Na základe uvedeného nemožno preto žiadnym spôsobom skonštatovať, že dohodnutie dohody o zrážkach zo mzdy by bolo „spôsobením značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán“. Naopak, treba si uvedomiť, že v úverovom vzťahu poskytovateľ úveru, už svoju povinnosť poskytnúť plnenie splnil - poskytol úver, a dlžník, má svoju povinnosť splniť - splatiť dlh v budúcnosti, pričom dohoda o zrážkach zo mzdy len zvyšuje istotu kreditora, že debetor svoj záväzok splní. Realizácia dohody o zrážkach zo mzdy nastáva vždy až ako následok neplnenia povinností klientom, ktorý svoj dlh z úverovej zmluvy neplní riadne a včas. V takýchto prípadoch nemá žalovaný žiadnu inú možnosť ako sa k uspokojeniu svojej pohľadávky dostať, preto je nútený po neúspešných výzvach klientov na plnenie s realizáciou zrážok zo mzdy začať. Pokiaľ ide o veľkosť písma v úverovej zmluve, ktoré žalobca taktiež napáda vo svojej žalobe, žalovaný zastával názor, že pre bežných užívateľov bez poškodenia zraku sú tak úverová zmluva, ako aj úverové zmluvné podmienky štandardne čitateľné, bez použitia akéhokoľvek zväčšovacieho zariadenia. Rovnako poukazuje na skutočnosť, že veľkosť písma začalo upravovať až nariadenie vlády SR č. 141/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Toto nariadenie bolo schválené dňa 28.05.2014 pričom účinnosť nastala až od 01.01.2015. Podľa prechodného ustanovenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 01.06.2014 alebo vznikne pred 01.01.2015, písmo ustanovení spotrebiteľskej zmluvy, ako aj ustanovení obsiahnutých vo všeobecných obchodných podmienkach alebo v akýchkoľvek iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou sa riadi podľa predpisov účinných do 31.05.2014, čiže predmetné ustanovenie o veľkosti písma v spotrebiteľských zmluvách sa týka zmlúv, ktoré boli uzavreté po 01.01.2015. Toto ustanovenie z uvedeného dôvodu nemožno vzťahovať na uvedenú úverovú zmluvu, ktorá je predmetom tejto žaloby vzhľadom na čas jej uzatvorenia. Na základe vyššie uvedeného považoval žalovaný za preukázané, že zmluva o úvere (spolu s dohodou o zrážkach zo mzdy) spĺňa všetky náležitosti platného právneho úkonu, bola uzatvorená v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a neobsahuje žiadne ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Preto žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť.

4. Žalobca repliku k vyjadreniu žalovaného k žalobe napriek výzve súdu v určenej lehote nepodal.

5. Na nariadené pojednávanie dňa 22.02.2019 sa strany sporu neustanovili. Obe strany sporu ospravedlnili svoju neprítomnosť na pojednávaní a vyjadrili svoj výslovný súhlas, aby súd vec prejednal a rozhodol aj v ich neprítomnosti (žalobca podaním zo dňa 11.02.2019 a žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním zo dňa 18.02.2019). Súd tak vec prejednal a rozhodol na pojednávaní dňa 22.02.2019 v neprítomnosti strán sporu a právneho zástupcu žalovaného.

6. Súd tak pri rozhodnutí vo veci vychádzal z nasledovných skutkových zistení vyplývajúcich zo žalobcom produkovaných listinných dôkazov.

7. Dňa 04.10.2012 zjavne na predtlačí žalovaného uzavreli strany sporu - žalobca ako Klient a žalovaný ako Spoločnosť prostredníctvom predajcu ELDOP, s. r. o., ako jeho splnomocneného zástupcu, úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXX, ktorou sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobcovi úver vo výške 119,- eur na nákup tovaru (tablet zn. GO CLOVER) s predajnou cenou 119,- eur za nasledovných podmienok: celková čiastka splatná spotrebiteľom: 129,72 eur, celkové náklady spotrebiteľa: 10,72 eur, mesačná splátka: 21,62 eur, počet splátok: 6, dátum prvej splátky: 04.11.2012, úhrada nasledujúcich splátok do 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca, lehota splatnosti: 20.04.2013, ročná úroková sadzba: 26,49 %, RPMN: 30,30 %, priemerná RPMN: 40,87 %. V rámci textu úverovej zmluvy nasledoval po časti zmluvy obsahujúcej údaje zmluvných strán a zamestnaní a príjmov žalobcu, podmienkach úveru, časti predtlačie týkajúcej sa poistenia (toto žalobca neuzavrel) údajov o predajcovi (body 1 až 74 predtlačie), ďalší text, ktorý bol vyhotovený veľmi malým písmom na hranici čitateľnosti, v ktorom bolo jednak uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou tejto úverovej zmluvy sú Úverové podmienky žalovaného, ďalej súhlasy žalobcu so spracovaním osobných údajov a iné vyhlásenia žalobcu a taktiež (v jednom odseku z 15-tich), že: „Spoločnosť a klient podpisom na tejto zmluve zároveň uzatvárajú a) zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru (nesporne označená následne žalovaným ako č. XXXXXXXXXXX), na základe ktorej je klient oprávnený čerpať úver prostredníctvom platobnej karty, b) záväzkový vzťah z právneho dôvodu VIČ, podľa Hlavy 16 Úverových podmienok, c) dohodu o zrážkach zo mzdy, to všetko v rozsahu uvedenom pred textom úverových podmienok a v Úverových podmienkach.“. Tento citovaný text bol v úverovej zmluve uvedený zjavne menším písmom ako text „HOME CREDIT“ v záhlaví úverovej zmluvy, na pretlačí vypísaných osobných údajoch žalobcu, údajoch o žalobcovom zamestnaní a príjme, označení predajcu ELDOP, s. r. o. a údajoch o tomto, mieste uzavretia úverovej zmluvy, osoby vyhotovujúcej zmluvu, dátume uzavretia úverovej zmluvy.

8. V ust. Hlavy 6 označenej „Podmienky zabezpečenia úverovej pohľadávky“ Úverových podmienok žalovaného (ďalej len „ÚZP“) bolo uvedené, že: „Klient a Spoločnosť sa dohodli tak, že ak sa klient oneskorí so splácaním úveru, je Spoločnosť oprávnená požadovať, aby klientovi vykonával platca jeho mzdy (ďalej iba „zamestnávateľ“) mesačnú zrážku zo mzdy vo výške dvojnásobku pravidelnej mesačnej splátky stanovenej v ÚZP, maximálne však vo výške, ktorú pripúšťajú platné právne predpisy, a to až do uhradenia dlžných splátok úveru. Súčasne sa klient so Spoločnosťou dohodli, že pokiaľ klient po uhradení dlžných splátok úveru formou zrážok zo mzdy nebude riadne a včas plniť svoje záväzky voči Spoločnosti, mení sa splátkový kalendár úveru, to tak, že od okamihu, kedy neplní svoje záväzky voči Spoločnosti riadne a včas, sa klient zaväzuje úver splácať v splátkach vo výške každej splátky rovnajúcej sa dvojnásobku pravidelnej splátky, a to naďalej v termínoch splatnosti dohodnutých v úverovej zmluve s tým, že počet zostávajúcich splátok úveru sa tým zníži na polovicu. Klient podpisom úverovej zmluvy dáva zamestnávateľovi príkaz k pravidelnej úhrade týchto nových splátok úveru ponížením jeho pohľadávok na mesačnú výplatu mzdy a k jeho uhradeniu na účet Spoločnosti a súčasne Spoločnosť oprávňuje k ich prijatiu s tým, že zamestnávateľ je povinný tieto splátky pravidelne hradiť a Spoločnosť oprávnená prijímať nie len do úplného vrátenia celého poskytnutého úveru súčasne s úrokmi, ale i s úrokmi z oneskorenia sa, zmluvných pokút, náhrad škôd, poplatkov za poskytnuté služby a ostatných záväzkov klienta z úverovej zmluvy. Táto dohoda sa vzťahuje i na budúcich platcov mzdy klienta, ako i na iné príjmy klienta, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.“.

9. Podľa ust. Hlavy 8 označenej „Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru“ ÚZP sa mali zmluvné strany popri úverovej zmluve dohodnúť aj na uzavretí Zmluvy o revolvingovom úvere, v zmysle ktorej mal byť klient oprávnený čerpať revolvingový úver opakovane, prostredníctvom karty za podmienok stanovených v týchto ÚZP. Zmluva o revolvingovom úvere sa mala stať platnou podpisom úverovej zmluvy a účinnou okamihom aktivácie karty. Ďalej si zmluvné strany mali dohodnúť úverový rámec vo výške 500,- eur s tým, že sa dohodli na zvýšení úverového rámca, a to na čiastku stanovenú klientom v telefonickom hovore so Spoločnosťou, pri ktorom dochádza k aktivácii karty, pričom klient bol oprávnený stanoviť novú výšku úverového rámca do tzv. maximálnej čiastky oznámenej mu Spoločnosťou. Zároveň malo byť dohodnuté, že ak to nevyklučuje povaha zmluvy o revolvingovom úvere alebo nie je zmluvou o revolvingovom úvere výslovne stanovené inak, sú ustanovenia úverovej zmluvy záväzné a primerane sa použijú i pre obsah ustanovení zmluvy o revolvingovom úvere. Ďalšie podmienky zmluvy o revolvingovom úvere boli uvedené v ust. Hlav 9 až 14 ÚZP.

10. Podľa ust. § 2 ods.1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), občianskoprávne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo z iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája.

11. Podľa ust. § 39 OZ v znení zákona č. 509/1991 Zb. účinnom od 01.01.1992, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

12. Podľa ust. § 52 ods. 1 OZ v znení zákona č. 568/2007 Z. z. účinnom od 01.01.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa ust. § 52 ods. 3 OZ v znení zákona č. 568/2007 Z. z. účinnom od 01.01.2008, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa ust. § 52 ods. 4 OZ v znení zákona č. 379/2008 Z. z. účinnom od 01.11.2008, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa ust. § 53 ods. 1 OZ v znení zákona č. 575/2009 Z. z. účinnom od 01.03.2010, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

16. Podľa ust. § 53 ods. 2 OZ v znení zákona č. 568/2007 Z. z. účinnom od 01.01.2008, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

17. Podľa ust. § 53 ods. 3 OZ v znení zákona č. 568/2007 Z. z. účinnom od 01.01.2008, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa ust. § 53 ods. 4 písm. a) a v) OZ v znení zákona č. 102/2014 Z. z. účinnom od 13.06.2014, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy a v) požadujú

od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

19. Podľa ust. § 53 ods. 5 OZ v znení zákona č. 568/2007 Z. z. účinnom od 01.01.2008, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. Podľa ust. § 53a ods. 1 OZ v znení zákona č. 575/2009 Z. z. účinnom od 01.03.2010, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

21. Podľa ust. § 53c OZ v znení zákona č. 129/2010 Z. z. účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2014, ak je spotrebiteľská zmluva vyhotovená písomne, predmet a cena nesmú byť uvedené menším písmom ako iná časť takejto zmluvy s výnimkou názvu zmluvy a označení jej častí. Zmluva uzatvorená v rozpore s týmto ustanovením je neplatná.

22. Podľa ust. § 551 ods. 1 OZ v znení zákona č. 509/1991 Zb. účinnom od 01.01.1992, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

23. Podľa ust. § 551 ods. 2 OZ v znení zákona č. 509/1991 Zb. účinnom od 01.01.1992, proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

24. Podľa ust. § 551 ods. 3 OZ v znení zákona č. 509/1991 Zb. účinnom od 01.01.1992, ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

25. Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 132/2013 Z. z. účinnom od 10.06.2013, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

26. Podľa ust. § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení účinnom do 30.04.2014, nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

27. Podľa ust. § 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení zákona č. 397/2008 Z. z. účinnom od 01.11.2008 do 30.04.2014, obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

28. Podľa ust. § 7 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z., za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9. Zoznam obchodných praktík, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé, je v prílohe č. 1.

29. Podľa ust. § 8 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení účinnom do 16.07.2014, obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

30. Podľa ust. § 8 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení účinnom do 30.04.2014, za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie uvedené v odseku 1, alebo neoznami obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejмый z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

31. Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 11.06.2010

do 31.03.2015, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

32. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom do 31.05.2014, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

33. Podľa ust. § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení zákona č. 394/2011 Z. z. účinnom od 01.12.2011, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania [5a) napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov, zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov].

34. Podľa ust. § 2 písm. b) a d) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 11.06.2010, na účely tohto zákona sa rozumie b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

35. Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., v znení účinnom od 11.06.2010 do 30.04.2018, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

36. Podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 11.06.2010 do 31.12.2012, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

37. Podľa ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 z. z. v znení zákona č. 279/2017 z. z. účinnom od 01.01.2018, spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. [18ba) § 137 ods. c) a d) Civilného sporového poriadku]

38. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

39. Podľa ust. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013, tuto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

40. Podľa ust. § 497 ObZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

41. Podľa ust. § 137 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

42. Podľa ust. § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

43. Na úvod právneho posúdenia možno konštatovať, že žalobca sa domáhal určenia právnej skutočnosti a nie určenia, či tu právo je, alebo nie je. Právny úkon (v danom prípade sporná zmluva o revolvingovom úvere a sporná dohoda o zrážkach zo mzdy ako viacstranné právne úkony) je právnu skutočnosťou (§ 2 ods. 1 OZ), s ktorou objektívne právo spája vznik, zmenu a zánik (rovnako aj zrušenie) práv a povinností. Z tohto vyplýva, že pre účely cit. ust. § 137 CSP je potrebné vnímať žalobu o určenie platnosti / neplatnosti právneho úkonu ako žalobu o určenie právnej skutočnosti.

44. V kontexte procesnej prípustnosti žaloby podľa znenia cit. ust. § 137 CSP, podľa ktorého bolo potrebné posudzovať procesnú prípustnosť aj žaloby žalobcu, si súd dovolí poukázať na osobitnú časť dôvodovej správy k ust. § 137 CSP, podľa ktorej: „Ustanovenie obsahuje demonštratívny výpočet druhov žalôb, pričom doterajšiu právnu úpravu pomerne výrazne modifikuje. ... Úplne nová koncepcia je zakotvená v písmene c) a d), kde sa rozlišuje klasická určovací žaloba a žaloba o určenie inej právnej skutočnosti podľa písmena d). Záujmom zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti/platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu žaloby určovacej. Medzi osobitné predpisy podľa písm. d) patria napríklad Zákonník práce, zákon o dobrovoľných dražbách a pod.“.

45. Vychádzajúc tak zo znenia cit. ust. § 137 písm. c) a d) CSP s prihliadnutím na obsah osobitnej časti dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu je možné vyvodiť, že CSP zásadne nepripúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti s výnimkou žalôb o určenie právnej skutočnosti za podmienky, že to vyplýva z osobitného právneho predpisu. Takýmto právnym predpisom je napr. zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (žaloba o neplatnosť skončenia pracovného pomeru podľa ust. § 77), zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (žaloba o neplatnosť dražby podľa ust. § 21 ods. 2), OZ (žaloba o neplatnosť výpovede nájmu bytu podľa ust. § 711 ods. 6) a zákon č. 129/2010 Z. z. v znení zákona č. 279/2017 Z. z. účinnom od 01.01.2018 (žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru podľa ust. § 11 ods. 4). Pre tieto výnimky [podľa cit. ust. § 137 písm. d) CSP] je spoločné, že priamo osobitný právny predpis, resp. právna norma vo svojej dikcii, priznáva oprávnenej osobe domáhať sa na súde určenia tejto právnej skutočnosti (napr. znenie ust. § 77 zákona č. 311/2001 Z. z., podľa ktorého „Neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou, okamžitým skončením, skončením v skúšobnej dobe alebo dohodou môže zamestnanec, ako aj zamestnávateľ uplatniť na súde najneskôr v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa mal pracovný pomer skončiť.“, znenie ust. § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z., podľa ktorého vety prvej: „V prípade, ak sa spochybnuje platnosť záložnej zmluvy alebo boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby.“, znenie ust. § 711 ods. 5 OZ, podľa ktorého: „Neplatnosť výpovede môže nájomca uplatniť na súde do troch mesiacov odo dňa doručenia výpovede. Účinky výpovede nastanú až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa zamietne návrh na určenie neplatnosti výpovede nájmu bytu.“ a znenie cit. ust. § 11 od. 4 zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého: „Spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.“. V danom prípade, s výnimkou časti žaloby o určenie neplatnosti spornej zmluvy o revolvingovom úvere, však možno konštatovať, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva možnosť podania žaloby o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy podľa ust. § 551 OZ. (k obdobnému záveru ohľadom prípustnosti určovacích žalôb dospel aj Krajský súd v Žiline v rozsudku č. k. 8Co/4/2017-107 zo dňa 31.01.2017) Za takýto právny predpis, právnu normu, nemožno považovať ani cit. ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Zo znenia tohto zákonného ustanovenia explicitne nevyplýva možnosť domáhať sa určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy podľa ust. § 551 OZ, v spotrebiteľskom právnom vzťahu [rozumej v právnom vzťahu medzi spotrebiteľom podľa ust. § 52 ods. 4 OZ, resp. podľa ust. § 2 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. a dodávateľom podľa ust. § 52 ods. 3 OZ]. Cit. ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. vo svojej podstate len explicitne deklaruje možnosť spotrebiteľa domáhať sa ochrany svojho práva proti porušiteľovi práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, avšak regulatívny rámec procesných prostriedkov tejto ochrany vymedzuje toho času (resp. s účinnosťou od 01.07.2016) výlučne CSP. Inými slovami povedané, cit. ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. neumožňuje podať spotrebiteľovi na súde akýkoľvek procesný prostriedok ochrany jeho práv, ale len ten, ktorý pripúšťa CSP. Opačný výklad cit. ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. by tak viedol k popretiu účelu právnej úpravy cit. ust. § 137 CSP a v dôvodovej správe vyjadreného úmyslu zákonodarcu, keďže by takýmto opačným výkladom bolo možné ad absurdum dospieť k záveru, že v záujme ochrany spotrebiteľa je potrebné pripustiť akúkoľvek žalobu spotrebiteľa, a to bez ohľadu na to, či by výsledok sporu spotrebiteľa s dodávateľom (resp. s iným porušovateľom práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany

spotrebiteľa) viedol k akémukoľvek dopadu do jeho právneho postavenia, resp. jeho právnej istoty. Uvedenému záveru súdu nasvedčuje aj dôvodová správa k zákonu č. 279/2017 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menili a dopĺňali niektoré zákony (medzi inými aj zákon č. 129/2010 Z. z.) a ktorým sa novelizovalo (dopĺňalo) ust. § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. o ods. 4 v znení: „Spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou. [18ba) § 137 ods. c) a d) Civilného sporového poriadku.]“. V osobitnej časti dôvodovej správy k tomuto ust. návrhu zákona udáva: „S ohľadom na zavedenie obsahu žaloby podľa Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého sa medzi iným rozhoduje o určení právnej skutočnosti, ak tak vyplýva z osobitného predpisu, sa zavádza novým ustanovením možnosť spotrebiteľa podať žiadosť o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.“. Ak by mal teda zákonodarca za to, že možnosť podania žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (to platí aj pre určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy) spotrebiteľom vyplýva z osobitného predpisu, a to ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., nebolo by logického dôvodu takúto možnosť spotrebiteľa ustanovovať v ďalšom ustanovení osobitného predpisu, ako sa stalo Národnou radou SR dňa 12.10.2017 schváleným návrhom zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 279/2017 Z. z.).

46. Procesnú prípustnosť určovacej žaloby podľa ust. § 137 písm. d) CSP v prípade ochrany práv spotrebiteľa však do istej miery modifikuje cit. ust. § 298 ods. 1 CSP, ktoré podľa názoru súdu umožňuje aj bez návrhu (teda vychádzajúc z formulácie „aj bez návrhu“ možno vyvodiť, že tak súd môže rozhodnúť aj na základe návrhu, žaloby) súdom vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná. V tomto prípade však súd môže preskúmať určitú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve (teda v danom prípade aj dohodu o zrážkach zo mzdy) výlučne z pohľadu prijateľnosti/neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky podľa cit. ust. § 53 ods. 1 v spojení s ods. 5 OZ. Týmto spôsobom je v slovenskom právnom poriadku implementované ust. čl. 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého majú členské štáty zabezpečiť v záujme spotrebiteľov a konkurentov existenciu adekvátnych a účinných prostriedkov na prevenciu neustáleho používania nečestných podmienok v zmluvách, ktoré predávajúci alebo dodávatelia uzatvárajú so spotrebiteľmi. Uvedenému záveru nasvedčuje aj znenie cit. ust. § 53a ods. 1 OZ.

47. V danom prípade tak súd žalobu v časti o určenie neplatnosti spornej zmluvy o revolvingovom úvere, považoval za žalobu podľa ust. § 137 písm. d) CSP, teda za žalobu procesne prípustnú, ktorej možnosť podania spotrebiteľom vyplýva z právneho predpisu (§ 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z.). V prípade žaloby podľa cit. ust. § 137 písm. d) CSP nie je potrebné tvrdiť a ani preukazovať naliehavý právny záujem, preto sa súd ani argumentáciou žalobcu v žalobe ohľadom jeho naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení nezaoberal. V prípade záväzkovo-právneho vzťahu založeného medzi stranami sporu spornou zmluvou o revolvingovom úvere možno bez najmenších pochybností vychádzať zo spotrebiteľskej povahy tohto záväzkovo-právneho vzťahu (§ 52 ods. 1 OZ), keďže mal vzniknúť na jednej strane medzi žalovaným ako dodávateľom, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal s určitosťou v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti (§ 52 ods. 3 OZ) a žalobcom ako spotrebiteľom, ktorý zjavne pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 OZ). Zároveň na predmetný záväzkovo-právny vzťah rovnako nepochybne dopadá aj právna úprava zmlúv o spotrebiteľskom úvere obsiahnutá v zákone č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvného vzťahu medzi stranami sporu, a to z dôvodu, že predmetom oboch sporných zmlúv o revolvingovom úvere malo byť poskytnutie spotrebiteľského úveru (§ 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.) veriteľom podľa cit. ust. § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľovi podľa cit. ust. § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. Uvedenou časťou žaloby sa tak žalobca ako spotrebiteľ domáhal v súlade s cit. ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. určenia neplatnosti spornej zmluvy o revolvingovom úvere. Na uvedenom záveroch súdu v tomto odseku odôvodnenia tohto rozsudku nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že v čase podania žaloby na súde, t. j. ku dňu 06.10.2017, ešte nebolo v platnom právnom poriadku SR obsiahnuté cit. ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. (ako už bolo vyššie uvedené zavedené novelou zákonom č. 279/2017 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2018). Súd má však za to, že procesnú prípustnosť žaloby v zmysle cit. ust. § 137 písm. d) CSP je potrebné v spojení s ust. § 217 ods. 1 CSP skúmať podľa platného právneho stavu v čase vyhlásenia rozsudku. Súd tak prikročil k meritórnemu prieskumu žaloby žalobcu v časti o určenie neplatnosti spornej zmluvy o revolvingovom úvere.

48. Pre posúdenie žaloby bolo v ďalšom potrebné identifikovať zmluvný typ, ktorého podstatné náležitosti mala sporná zmluva o revolvingovom úvere obsahovať. Spotrebiteľská zmluva totiž, ako to vyplýva priamo zo znenia cit. ust. § 52 ods. 1 OZ, resp. zmluva o spotrebiteľskom úvere, ako to vyplýva priamo zo znenia ust. § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zákona č. 258/2001 Z. z., nie je samostatným zmluvným typom. V danom prípade mal súd za to, že sporná zmluva o revolvingovom úvere má pojmové znaky zmluvy o úvere podľa cit. ust. § 497 ObZ. Vzhľadom k tomu, že zmluva o úvere podľa cit. ust. § 497 ObZ je absolútnym obchodom [§ 261 ods. 6 písm. d) ObZ], preto sa záväzkovo-právny vzťah vzniknutý medzi stranami sporu z oboch sporných zmlúv o spotrebiteľskom revolvingovom úvere spravuje treťou časťou ObZ (keďže novelizované ust. § 52 ods. 2 OZ zákonom č. 102/2014 Z. z. nadobudlo účinnosť až dňa 01.04.2015). Ohľadom podstatných náležitostí zmluvy o úvere (zmluvné strany, záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky do určitej sumy - úverový rámec, výška tohto úverového rámca a záväzok dlžníka vrátiť tieto peňažné prostriedky a zaplatiť úrok) možno konštatovať, že sporná zmluva o revolvingovom úvere (v jej písomnej podobe) neobsahovala jednoznačné uvedenie podstatnej náležitosti zmluvy o úvere, a to výšku úverového rámca, keďže táto bola uvedená len v jej neoddeliteľnej súčasť ÚZP, a to vo výške 500,- eur, avšak mohla byť aj zvýšená na čiastku stanovenú žalobcom v telefonickom hovore so žalovaným, pri ktorom dochádza k aktivácii karty, a to až do tzv. maximálnej čiastky oznámenej žalobcovi žalovaným. Nedostatok písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.) však zákon nesankcionuje absolútnou neplatnosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako tomu bolo podľa ust. § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného do 10.06.2010 (tento zákon bol zrušený a nahradený práve zákonom č. 129/2010 Z. z.). Na rozdiel od tejto predchádzajúcej právnej úpravy zákon č. 129/2010 Z. z. sankcionuje nedostatok písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa cit. ust. § 9 ods. 1 tým, že poskytnutý spotrebiteľský úver na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej v písomnej forme sa považuje za bezúročný a bez poplatkov [§ 11 ods. 1 písm. a)].

49. Ak žalobca poukazoval na skutočnosť, že ustanovenie o uzavretí spornej zmluvy o revolvingovom úvere bolo v rámci uzavretej úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX napísané malým až nečitateľným písmom, možno dať za pravdu žalovanému, že v čase, kedy mala byť uzavretá sporná zmluva o revolvingovom úvere, t. j. ku dňu 04.10.2012, nebolo v účinnosti súčasné znenie ust. § 53c veta druhá OZ (zavedené zákonom č. 106/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.06.2014), v zmysle ktorého ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ako aj ustanovenia obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach alebo v akýchkoľvek iných zmluvných dokumentoch, ktoré so spotrebiteľskou zmluvou súvisia, nesmú byť uvedené pre spotrebiteľa nečitateľným a menším písmom, ako ustanoví vykonávací predpis. Treba však poukázať na to, že aj v čase, kedy mala byť uzavretá sporná zmluva o revolvingovom úvere, t. j. ku dňu 04.10.2012, OZ novelou zákonom č. 129/2010 Z. z. (teda práve zákonom o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov) s účinnosťou od 01.06.2010 (v citovanom znení do 31.05.2014) v cit. ust. § 53c zaviedol absolútnu neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy z dôvodu formálnej chyby, za ktorú sa považuje skutočnosť, že predmet a cena v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa vyhotovuje v písomnej forme, sú uvedené menším písmom ako iná časť takejto zmluvy okrem veľkosti písma použitého pri názve zmluvy alebo pri označení jej častí. Na absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd prihliada ex offo, teda bez toho, aby to ktorákoľvek zmluvná strana (strana sporu) namietala. Právna úprava ust. § 52 a nasl. OZ ako všeobecná právna úprava (lex generalis) sa vzťahuje aj na zmluvné vzťahy, ktoré sa spravujú podľa zákona č. 129/2010 Z. z., t. j. špeciálnou právnou úpravou (lex specialis) vo vzťahu k OZ. Teda z hľadiska platnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. je nutné prihliadať aj na požiadavky stanovené pre spotrebiteľskú zmluvu podľa cit. ust. § 53c OZ. V súvislosti s uvedeným možno bez najmenších pochybností konštatovať, že samotný text uvedený v úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, že: „Spoločnosť a klient podpísi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, na základe ktorej je klient oprávnený čerpať úver prostredníctvom platobnej karty“, a text jednotlivých zmluvných podmienok čerpania a splácania revolvingového úveru uvedených v ÚZP (ako neoddeliteľnej časti zmluvy o revolvingovom úvere), ktoré sčasti obsahujú predmet spornej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bol uvedený zjavne menším písmom (naozaj na hranici čitateľnosti) ako iná časť tejto zmluvy s výnimkou názvu zmluvy a označení jej častí (napr. jednotlivé do predtlaču zmluvy doplnené osobné údaje o žalobcovi ako klientovi, o jeho zamestnaní, o mene a priezvisku osoby, ktorá zmluvu vyhotovila - Š. N., o mieste uzavretia zmluvy - I. C. B. 1, dátume uzavretia zmluvy - 04.10.2012). Už len z tohto dôvodu tak bolo potrebné považovať spornú zmluvu o revolvingovom úvere za neplatnú v zmysle cit. ust. § 53c OZ v znení účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2014. Na podporu vysloveného záveru si súd dovoľí poukázať na to, že má zo svojej činnosti vedomosť (§ 186 ods. 1 CSP), že v principiálne

rovnakých veciach už Okresný súd Žilina zaujal vo svojich rozhodnutiach rovnaký právny názor (napr. rozsudok č. k. 6C/178/2011-60 zo dňa 07.10.2011, rozsudok č. k. 13C/41/2011-34 zo dňa 26.05.2011), pričom na odvolanie žalobcu (dodávateľa) proti týmto rozhodnutiam Okresného súdu Žilina a jeho argumentácii, že Okresný súd Žilina nesprávne až šikanózne aplikoval na daný prípad cit. ust. § 53c OZ (za nesprávne a šikanózne považovali žalobcovia Okresným súdom Žilina vyvodený záver, resp. rozhodnutie o neplatnosti predmetnej zmluvy len na základe toho, že obchodný zástupca žalobcu nenapísal predmet zmluvy exaktne, presne takou istou veľkosťou písma akou označil v zmluve žalovanú a pod.; rozdiely vo veľkosti písma, ktorými súd odôvodnil svoj rozsudok, vznikli pri ručnom písaní zmluvy, navyše sú tieto rozdiely len milimetrové, t. j. minimálne), tieto rozhodnutia boli potvrdené Krajským súdom v Žiline ako odvolacím súdom (rozsudok spis. zn. 9Co/29/2012 zo dňa 19.04.2012 a č. k. 5Co/294/2011-60 zo dňa 30.01.2012). Krajský súd v Žiline sa v odôvodnení svojich rozhodnutí stotožnil v celom rozsahu s dôvodmi napadnutých rozhodnutí Okresného súdu Žilina. Krajský súd v Žiline na doplnenie dôvodov svojho rozhodnutia pod spis. zn. 9Co/29/2012 zdôraznil, že po účinnosti novely OZ vykonanej zákonom č. 129/2010 Z. z. bolo na žalobcov, aby zabezpečil vyhotovenie zmluvy tak, aby zodpovedala platnej právnej úprave.

50. Súd však spornú zmluvu o revolvingovom úvere považoval za neplatnú aj z iného dôvodu. Spôsob, akým mala byť uzavretá sporná zmluva o revolvingovom úvere, súd totiž považoval za nekalú obchodnú praktiku - klamlivé konanie a opomenutie v zmysle cit. ust. § 7 a cit. ust. § 8 ods. 3 a 4 zákona č. 250/2007 Z. z. Súd je presvedčený o tom, že žalovaný ako dodávateľ dosiahol uzavretie spornej zmluvy o revolvingovom úvere v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti, keď - stotožňujúc sa so žalobcom - v podstate vnútil žalobcovi v rámci právneho úkonu, ktorý žalobca primárne chcel uzavrieť - uzavretie zmluvy o úvere, ktorým by bol financovaný predmet kúpy (tablet) od predajcu ELDOP, s. r. o. (ktorý úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, v ktorej bola obsiahnutá aj sporná zmluva o revolvingovom úvere, so žalobcom uzatváral ako splnomocnený zástupca žalovaného), aj uzavretie iného právneho úkonu, a to práve uzavretie spornej zmluvy o revolvingovom úvere (tvrdenie žalovaného, že žalobca mohol tento právny úkon vylúčiť v úverovej zmluve krížikom, je neopodstatnený, keďže citovaná časť úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, v ktorej strany sporu uzatvorili súčasne spornú zmluvu o revolvingovom úvere, neobsahovala žiadne políčko, ktoré by umožňovalo, či nabádalo žalobcu, túto časť úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX vylúčiť). Navyše dotknutá časť o uzavretí zmluvy o revolvingovom úvere bola oproti ostatnej časti úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX uvedená ešte menším písmom (na hranici čitateľnosti) zjavne vyvolávajúc u priemerného spotrebiteľa dojem len nejakej upresňujúcej nepodstatnej časti úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, ktorú žalobca primárne so žalovaným konajúcim prostredníctvom predajcu ako splnomocnenca uzatváral. Súčasne možno toto konanie žalovaného označiť aj ako konanie, ktoré naplňuje znaky konania podľa cit. ust. § 8 ods. 3 a 4 zákona č. 250/2007 Z. z., keďže žalovaný zjavne skryl, resp. poskytol nejasným, nezrozumiteľným a nevhodným spôsobom (skryte veľmi malým písmom vyvolávajúc u priemerného spotrebiteľa dojem bezvýznamnosti, resp. v rámci ÚZP, s ktorými sa priemerný spotrebiteľ sledujúc primárne len kúpu tovaru a financovanie tejto kúpy prostredníctvom úveru za daných časovo-priestorových súvislostí, t. j. pri kúpe tovaru na „obyčajný“ spotrebiteľský úver v prevádzke predajcu tohto tovaru, nemusí vôbec oboznámiť, keďže tejto časti ÚZP neprpisuje v rámci primárne sledovaného právneho úkonu podstatný význam, s čím podľa presvedčenia súdu žalovaný už vopred kalkuloval) podstatné informácie o predmete spornej zmluvy o revolvingovom úvere, resp. tieto informácie zrozumiteľne a jednoznačne neposkytol (o úverovom rámci, ako aj o úrokovej sadzbe daného revolvingového úveru), pričom toto konanie žalovaného môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal. Zákon č. 250/2007 Z. z. v cit. ust. § 7 ods. 1 takéto nekalé obchodné praktiky zakazuje. Ak teda bolo uzavretie spornej zmluvy o revolvingovom úvere dosiahnuté prostredníctvom zákazaného konania dodávateľa, možno uzavrieť, že sporná zmluva bola uzavretá v rozpore so zákonom a teda je absolútne neplatná v zmysle cit. ust. § 39 OZ. Na tomto závere nič nemení ani tá skutočnosť, že predmetná zmluva mala nadobudnúť účinnosť až aktiváciou platobnej karty. Absolútne neplatná zmluva (t. j. neplatná s účinkami ex tunc, teda od samotného počiatku) totižto nikdy nemôže nadobudnúť právne účinky. Absolútna neplatnosť právneho úkonu totiž nastáva bez ďalšieho zo zákona a hľadá sa naň, ako keby nebol urobený. Táto neplatnosť nemôže byť ani zhojená dodatočným schválením a nemôže sa ani konvalidovať dodatočným odpadnutím dôvodu neplatnosti. (k tomu napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 5Cdo 208/2010 zo dňa 30.07.2012)

51. S poukazom na uvedené súd vo výroku tohto rozsudku deklaroval absolútnu neplatnosť spornej zmluvy o revolvingovom úvere a žalobe tak v tejto časti ako dôvodnej vyhovel.

52. Pokiaľ ide o žalobu v ostatnej časti, t. j. v časti určenia neplatnosti spornej dohody o zrážkach zo mzdy, súd dospel s ohľadom na uvedené v odsekoch č. 43 až 46 odôvodnenia tohto rozsudku k záveru,

že túto časť žaloby žalobcu je procesne prípustné preskúmať vecne výlučne len z pohľadu cit. ust. § 298 ods. 1 CSP, t. j. v rovine platnosti/neplatnosti sporného právneho úkonu podľa cit. ust. § 53 ods. 5 OZ (teda nie v rovine všeobecnej, napr. prípadnej neplatnosti podľa ust. § 37 a § 39 OZ), a to vzhľadom k tomu, že v danom prípade spornej zmluvy o revolvingovom úvere išlo o spotrebiteľskú zmluvu (v zmysle cit. ust. § 52 ods. 1 OZ v znení zákona č. 568/2007 Z. z.) a sporná dohoda o zrážkach zo mzdy mala zabezpečovať pohľadávky veriteľa - dodávateľa - žalovaného voči dlžníkovi - spotrebiteľovi - žalobcovi.

53. V zmysle cit. ust. § 53 ods. 1 OZ možno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku len takú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá vyplýva z vopred dodávateľom pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy a jej obsah spotrebiteľ (v danom prípade žalobca) nemohol individuálne ovplyvniť a súčasne (kumulatívne) ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

54. Splnenie prvého predpokladu pre deklarovanie neprijateľnosti dotknutej zmluvnej podmienky (spornej dohody o zrážkach zo mzdy), a to že vyplývala z vopred dodávateľom (žalovaným) pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy a jej obsah spotrebiteľ (v danom prípade žalobca) nemohol individuálne ovplyvniť, považoval súd za naplnené. Súd sa riadil pri tomto závere názorom, v zmysle ktorého, aby mohla byť zmluvná podmienka považovaná za individuálne dojednanú medzi účastníkmi spotrebiteľskej zmluvy, nestačí len to, aby spotrebiteľ mal možnosť s vopred dodávateľom pripravenou a formulovanou podmienkou, či už vyjadriť svoj súhlas, alebo svoj nesúhlas, a to či už začiarknutím takejto možnosti vo vopred pripravenom formulárovom texte zmluvy, alebo svojím podpisom pod takýmto textom (v danom prípade pod textom úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, ktorá v sebe priamo zahŕňala aj spornú dohodu o zrážkach zo mzdy), ale aby ešte v samotnom procese kontraktácie bol schopný pochopiť jej význam a následne bez akýchkoľvek ďalších podmienok sa mohol rozhodnúť, či takúto podmienku prijíma alebo nie. Z (nesporne žalovaným vopred sformulovaného) textu spornej dohody o zrážkach zo mzdy síce vyplýva zásadne podstata dohody o zrážkach zo mzdy (ust. hlavy 6 ÚZP), z čoho možno vyvodiť, že v danom prípade mal žalobca možnosť pochopiť význam tejto zmluvnej podmienky. Žalobca však nemal akúkoľvek možnosť rozhodnutia, či prijme, alebo neprijme túto zmluvnú podmienku, čo vyplýva zo samotného faktu, že táto zmluvná podmienka bola obsiahnutá vo vopred žalobcom formulovanom predmetnej úverovej zmluve (v texte ktorej bola táto zmluvná podmienka už vopred inkorporovaná), ako aj ÚZP, ktoré boli jej neoddeliteľnou súčasťou. Znenie predmetnej úverovej zmluvy vrátane ÚZP tak bol žalobca nútený bez najmenších pochybností prijať v celom rozsahu, ak chcel ako dlžník vstúpiť do ním primárne sledovaného zmluvného vzťahu so žalovaným ako veriteľom a získať tak spotrebiteľský úver na kúpu tovaru (tabletu).

55. Pokiaľ ide o naplnenie druhého predpokladu pre deklarovanie neprijateľnosti dotknutej zmluvnej podmienky (spornej dohody o zrážkach zo mzdy), t. j. že spôsobovala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, súd dospel k záveru, že aj tento je naplnený. Pri formulovaní tohto záveru sa súd riadil nasledujúcimi úvahami. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím prostriedkom peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ so svojim dlžníkom. Ako taká je samostatnou dohodou uzatvorenou podľa ustanovení OZ, a preto sa na ňu vzťahujú okrem špeciálnych ust. § 551 OZ aj všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. OZ). Dohoda o zrážkach zo mzdy musí byť uzatvorená určitým a zrozumiteľným spôsobom, čo znamená, že musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejaviť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom tohto inštitútu. Aj keď je predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy súčasťou formulárovej spotrebiteľskej zmluvy, stále je uzatvorená v občiansko-právnom vzťahu, v ktorom majú podľa ust. § 2 ods. 2 OZ zmluvné strany rovnaké postavenie. Veriteľ teda vo vzťahu k dlžníkovi nie je v pozícii nadradeného orgánu a neprislúcha mu právo jednostranne určovať druh a výšku pohľadávky, ktorá v budúcnosti vznikne a ktorá sa má realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Výška pohľadávky síce môže mať oporu priamo v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. V čase uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy už preto musí dlžník, o to viac v postavení spotrebiteľa, vedieť pohľadávku akého druhu zabezpečuje a aká je jej konečná výška. V opačnom prípade by bol nastolený nerovnovážny stav v prospech veriteľa, ktorý by si mohol autoritatívne určiť výšku pohľadávky, pričom by mu nič nebránilo do sumy pohľadávky zahrnúť aj čiastky, ktoré prípadne neboli riadne dojednané v zmluve, od ktorej sa odvodzuje uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy. Je tomu tak aj v danom prípade, nakoľko zmluvné strany sa mali v spornej dohode o zrážkach zo mzdy dohodnúť na tom, že zrážky zo mzdy sa mali vykonávať nie len do úplného vrátenia celého poskytnutého úveru súčasne s úrokmi, ale i s úrokmi z omeškania, zmluvných

pokút, náhrad škôd, poplatkov za poskytované služby a ostatných záväzkov klienta z úverovej zmluvy. Ak teda nie je určito a zrozumiteľne v dohode o zrážkach zo mzdy vyčíslená pohľadávka, ktorá sa má zabezpečiť, môže vzniknúť situácia, že veriteľ si bez akýchkoľvek možností dlžníka na obranu uplatní pohľadávku vo výške, na ktorú by nemal pri náležitej súdnej kontrole nárok v plnom rozsahu. V spotrebiteľských právnych vzťahoch nie je vylúčené, aby si veriteľ zabezpečil svoju pohľadávku dohodou o zrážkach zo mzdy. Tieto právne vzťahy sú charakteristické tým, že dodávateľ je vo výhodnejšom postavení, lebo má nesporne odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, preto je dôvodné od dodávateľa očakávať, že vo vzťahu k spotrebiteľovi bude vystupovať poctivo. V prípade, že zabezpečená pohľadávka v dohode o zrážkach zo mzdy nie je presne a úplne konkretizovaná, bez konkrétneho vyčíslenia tejto zabezpečenej pohľadávky sa potom od spotrebiteľa de facto vyžaduje uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzatvorením dohody preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve a zároveň plnení, s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzatvorením zmluvy, čo OZ v cit. ust. § 53 ods. 4 písm. a) a v) [ust. § 53 ods. 4 písm. v) bolo do OZ doplnené síce s účinnosťou od 13.06.2014 novelou zákonom 102/2014 Z. z., avšak, keďže ust. § 53 ods. 4 OZ upravuje len indikatívny, teda nie úplný výpočet neprijateľných zmluvných podmienok, možno cit. ust. § 53 ods. 4 písm. v) OZ výkladovo aplikovať aj na zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách uzatvorených pred jeho účinnosťou, ako tomu bola aj v prejednávacom prípade] považuje za neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských právnych vzťahoch. Sporná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala konkrétnu výšku pohľadávok, ktoré mali byť ňou zabezpečené. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa je tak daná z tohto dôvodu tým, že veriteľovi umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku spotrebiteľa. (rovnaký záver formuloval Krajský súd v Žiline v rozsudkoch č. k. 9Co/67/2018-69 zo dňa 06.09.2018 a č. k. 9Co/70/2018-145 zo dňa 06.09.2018, v ktorých prípadoch sa Krajský súd v Žiline)

56. S poukazom na uvedené závery v predchádzajúcich odsekoch odôvodnenia tohto rozsudku tak súd konštatuje neprijateľnosť spornej dohody o zrážkach zo mzdy ako zmluvnej podmienky podľa cit. ust. § 53 ods. 1 OZ, a preto podľa cit. ust. § 53 ods. 5 OZ aj jej absolútnu neplatnosť (na ktorú musí súd prihliadať z úradnej moci). Vzhľadom k tomuto záveru tak súd žalobe v časti o určenie neplatnosti spornej dohody o zrážkach zo mzdy ako dôvodnej vyhovel a deklaroval vo výroku tohto rozsudku jej neplatnosť.

57. Vzhľadom k dôvodom svojho rozhodnutia sa už súd pre nadbytočnosť v ďalšom nepovažoval za potrebné zaoberať ostatnou argumentáciou sporových strán.

58. Podľa ust. čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

59. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

60. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

61. Podľa ust. § 354 CSP, na konanie podľa tejto časti sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

62. Žalobca bol v konaní nesporne v plnom rozsahu úspešný, preto by bolo namieste priznanie mu nároku na náhradu trov konania vrátane trov konania v časti o nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu (§ 255 ods. 1 v spojení s § 354 CSP). V prejednávanej sporovej veci však možnosť priznania náhrady vylučovalo to, že žalobcovi v tomto konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli, a preto súd o nároku na náhradu trov konania podľa ust. § 262 ods. 1 CSP s prihliadnutím na zásadu procesnej ekonomie podľa ust. čl. 17 CSP rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku (k tomu uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 6Cdo/544/2015 zo dňa 26. októbra 2016, uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ust. § 125 ods. 1 CSP, odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa

osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ust. § 125 ods. 3 CSP, odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).